

ВОЛИНСЬКІ ЕПАРХІАЛЬНІ ВІДОМОСТІ

За єдину Помісну Українську
Православну Церкву!

Часопис Волинської епархії
Київського Патріархату

№9 (94) вересень 2012 р.

18 серпня митрополит Луцький і Волинський Михайл освятив новий престіл у храмі Успіння Пресвятої Богородиці с. Старий Чорторийськ Маневицького деканату (на світлинні інформаційної служби епархії) й очолив Божественну Літургію. З ним служили декан протоієрей Андрій Закидальський, настоятель священик Антон Таранченко, інше місцеве духовенство, а також із Рівненської епархії. Потому всі пішли хресним ходом до річки – до того місця, у якому вандали де-

кілька років тому скинули хреста, поставленого вірними Київського Патріархату (нині його відновлено). Річ у тім, що Старий Чорторийськ іще не так давно був одним із місць міжправославного протистояння. Нині ж атмосфера в селі змінилася, стала добросусідською. Тож владика у проповіді на молебні наголосив, що ми повинні прощати кривдникам, молитися за них і перемагати любов'ю. Бо так заповів нам Спаситель, Який перетерпів страждання на хресті за всіх людей.

З ЦЕРКОВНОГО КАЛЕНДАРЯ

13 вересня – священикомученика Кіпріана

Божий угодник Кіпріан народився близько 200 року в місті Карфагені (Північна Африка), де пройшло все його життя. Він був сином багатого сенатора-язичника, отримав прекрасну світську освіту і став блискучим оратором, учителем красномовства і філософії в карфагенській школі. Часто виступав у судах як захисник у справах співгромадян. Майно, яке дісталось від батьків і нажите своєю діяльністю, знаменитий ритор витрачав на розкішні бенкети, але вони не могли заглушити в ньому спраги істини. Зацікавившись Християнством, він ознайомився з творами видатного богослова пресвітера Тертуліана.

У 46-річному віці найученіший язичник був прийнятий до християнської громади. Ще до Хрещення він роздав убогим усе майно і пе-

реселився в будинок священика Цецилія. Приблизно через рік після Хрещення був висвячений у сан пресвітера, а коли помер єпископ Карфагенський Донат, усі одноставно обрали Кіпріана. Він дав свою згоду, підкоряючись настійним проханням, і був висвячений на єпископа близько 248 року.

Святитель насамперед займався церковним благоустроєм та викорінюванням пороків у середовищі кліриків і пастви. Святе життя архіпастиря викликало у всіх бажання наслідувати його благочестя, милосердя і мудрість. Плідна діяльність владика Кіпріана стала відома за межами його епархії. Інші єпископи часто зверталися до нього за порадою, як вчинити в тому чи іншому випадку.

Коли в Карфагенській Церкві стали вщухати

розбрати, почалося нове лихо – спалахнула моровиця. Сотні людей утекли з міста, залишаючи недужих без допомоги, а мертвих – без поховання. Святитель Кіпріан, показуючи приклад стійкості й мужності, сам доглядав за хворими і ховав мертвих, причому не тільки християн, але і язичників. Моровиця супроводжувалася засухою і голодом. Орди варварів-нумідійців, користуючись лихом, напали на жителів і забирали їх у полон. Святитель спонукав багатьох багатих карфагенців пожертвувати свої кошти на харчування голодуючих і викуп полонених.

Коли почалося нове гоніння на християн з боку імператора Валеріана (253–259), карфагенський проконсул Патерн велів Кіпріанові принести жертву ідолам. Той твердо відмовився ви-

конати це, а також назвати імена і місцеперебування пресвітерів карфагенської Церкви, тож був засуджений до усічення мечем. Почувши вирок, Кіпріан сказав: «Дяка Богові!» і весь присутній народ в один голос вигукнув: «І ми хочемо померти з ним!» Християни з плачем стелили перед ним хустки і рушники, щоб зібрати священну кров. Тіло святителя вночі було взято і поховано на приватному кладовищі прокуратора Макровія Кандидіана.

Це сталося в 258 році. Згодом, за короля Карла Великого (771–814), його святі мощі було перенесено до Франції.

Святитель Кіпріан Карфагенський залишив для Церкви дорогий спадок: богословські твори і 80 листів. Твори були прийняті Церквою як зразки православного сповідання і читалися на Вселенських Соборах.

Віталій КЛИМЧУК

Наша газета – у Вашу скриньку

Боголюб'язний читачу! Наш часопис – надійна підмога та корисний засіб у духовному житті православного християнина. Аби ця найпопулярніша волинська релігійна газета надходила Вам додому – випишіть її у будь-якому поштовому відділенні області, починаючи з будь-якого місяця.

Вартість одного примірника з доставкою – 1 грн 48 к. (без вартості приймання передплати). Індекс у поштовому каталозі обласної періодики – 91241. Архів основних публікацій «Волинських епархіальних відомостей», радіопередач, церковні новини тощо – в інтернеті за адресою: www.pravoslavia.volyn.ua

ХРОНІКА

У консисторії

20–21 липня завідувач видавничого відділу епархії «Ключі» Дмитро Головенко брав участь у великій Книжковій толоці «Купуй та читай українське» в м. Стрий Львівської області. Вона проходила з нагоди 70-ї річниці створення УПА в рамках Всесвітнього фестивалю українських кредитних спілок. 18 видавництв зі всієї країни експонували свою продукцію. «Ключі» представили цьогорічні публікації, зокрема, із серії «Віра наших класиків» та «Православне художнє слово». Вони, за словами Д. Головенка, викликали неабиякий інтерес у галичан.

21 серпня в облдержадміністрації нагороджено переможців обласного журналістського конкурсу «Любіть Україну». Вперше в ньому взяла участь офіційна газета нашої епархії «Волинські епархіяльні відомості». Тож приємно, що в номінації «Обласні газети» колектив редакції часопису відзначено грамотою та грошовою премією. Нагороду з рук голови адміністрації отримав відповідальний секретар газети Віталій Клімчук. Цьогоріч у першому етапі конкурсу, який проводився серед колективів друкованих і електронних ЗМІ та приурочений Дню Незалежності України, взяли участь 19 редакцій.

25–26 серпня в Луцьку на Театральному майдані пройшла VII виставка-продаж «Книги Великої Волині». У ній взяв активну участь завідувач видавничого відділу «Ключі»: входив до оргкомітету, був ведучим кількох заходів тощо. На завершення виставки голова облдержадміністрації Борис Клімчук вручив «Ключам» подяку за активне поширення духовної книги.

У Ківерецькому деканаті

24 липня, у день рівноапостольної Ольги, великої княгині Київської, митрополит Луцький і Волинський Михаїл освятив фундамент і перший камінь під будівництво Свято-Ольгинського храму в Ківерцях. Із владикою співслужили настоятель протоієрей Олег Ткачусь та інше духовенство. До торжества долучилися голова райдержадміністрації Зиновій Колісник, міський голова Володимир Жгутів. Звертаючись до присутніх, високопреосвященний виголосив слово про значення будівництва храмів та віру в Бога. За словами настоятеля, цього дня, хоч і в будень, прибуло багато вірян, щоб розділити радість спільної молитви.

Свято єднання

28 липня волиняни впрямі активно відзначили День Хрещення Київської Русі-України в столиці. Митрополит Михаїл, понад 250 інших священнослужителів і багато мирян із нашої епархії взяли участь у хресному ході, який очолив Патріарх Філарет, – від кафедрального Володимирського собору до пам'ятника рівноапостольному князеві Володимирові та молебню біля нього. Як зазначив владика **29 липня** у недільній проповіді в луцькому соборі Святої Трійці, якщо ми відзначаємо це свято разом, отже воно стає загальнодержавним, в іншому випадку – то була б просто декларація. Святування Дня Хрещення – це усвідомлення самої події, акцент на нас самих, на Християнстві, підкреслив високопреосвященний.

У кафедральному соборі

1 серпня духовенство відправило заупокійну літію по Лесі Українці з нагоди 99-ї річниці від її преставлення. Богослужіння перед пам'ятником видатній поетесі, що на Театральному майдані обласного центру, очолив староста собору протоієрей Володимир Подолець. У молитві взяли участь представники обласної і міської влади та громадськість.

19 серпня, на Преображення Господнє, священнослужителі на цьому ж майдані під час святково-обрядового дійства «Спасівська квітка» у рамках Другого фестивалю мистецтв «Пісні Великої Волині» освятили плоди, мед та інші дари. Староста собору благословив аматорів, які з'їхалися з різних областей України, з Польщі й Білорусі, зазначивши: світле, чисте мистецтво сприяє нашому преображенню, піднесенню, тож є справою душекорисною й боговгодною.

Багатомовний гомін і барвисте вбрання багатьох народів, близьких та екзотичних,

РАДИМО ПРИДБАТИ

Важливе й потрібне

З-поміж надходжень до епархіяльної книгарні «Ключі» вирізняється новий Службеник – цьогорічне видання Київської Патріархії. Це фоліант великого формату, зручний для парафіяльних священників у храмі.

Святе Євангеліє в перекладі Пилипа Морачевського, яке він здійснив у XIX ст. (перше видання – 1906 р.), випустив київський видавничий дім «Простір». Хоча відтоді з'явилося декілька інших перекладів Божого Слова на українську, подвижницька праця П. Морачевського все ще становить значний інтерес. Якість цього перекладу свого часу дуже високо оцінила імператорська Академія наук, його було видано як напостольне Євангеліє Польською Автокефальною Православною Церквою, а в діаспорі цей переклад використовується подекуди ще й досі.

Про наш головний символ

Вийшла друком чергова праця невідомого історика-архівіста, викладача Волинської православної богословської академії Володимира Рожка «Хрести історичної Волині IX–XX ст.».

У книзі розповідається про походження хреста у стародавніх народів, його богослужбове значення, про хрести православних храмів та придорожні, що побутують у нашому краї, надмогильні, натільні, хрестенкопіїни (складані на грудні). Усі матеріали супроводжуються численними фотоілюстраціями.

Це перше дослідження на таку тему не тільки у нашій епархії, а й в Україні. Документальні та інші джерела автор збирав із середини 1990-х років у держархівах Волинської, Рівненської, Тернопільської, Житомирської областей, під час численних наукових подорожей.

Книгу розраховано на науковців, викладачів, студентів, але вона буде цікавою широкому колу читачів, бо написана легко, доступно.

Актуально, дуже актуально

«Ключі» поповнилися новим виданням: «Дванадцять година. Новомученики і відступники». Це – історична оповідь Петра Вінцукевича, обрамлена як особистими емоціями автора, так і документальними фактами відступництва духовенства Московської Патріархії, починаючи з XV ст.

Твір обсягом невеликий, усього 24 сторінки, однак у ньому міститься дуже цікава інформація. Виявляється, усім відомий вислів «Москва – третій Рим, а четвертому не бути» походить від слів ігумена Псковського Єлеазарського монастиря Філофея (XV ст.), а в м. Свіязьск (Росія) у 1918 р. стояв пам'ятник «першому ворогові християнства і першому революціонеру» Юді Іскаріоту.

В історичній розвідці ав-

тор викриває злочини таких відступників, як архієпископ Феофан (Прокопович), митрополити Сергій (Страгородський) й Олександр (Введенський) та ін. Тож брошура буде корисною для тих, хто цікавиться історією Православ'я, хто прагне розширити свої знання у цій галузі.

Петро Вінцукевич народився у Білорусі в родині священника. У 1952 р. за виступ проти Сталіна його було засуджено до 10 літ позбавлення волі. Після звільнення закінчив духовну семінарію, а згодом – Київську духовну академію. У 1994–1996 рр. обіймав посаду ректора Волинської духовної семінарії Київського Патріархату.

Прочитайте і порівняйте

Немає в сучасній українській поезії більшого авторитета за Л. Костенку, тож читало літераторів, котрі не бавляться в літературу, а пишуть душею, творять під чаром Ліни Василювни. Однак волинська поетеса Валентина Якушева – не просто одна з кращих її послідовниць, вона по-справжньому самотня письменниця. Збірка «Намальоване щастя», що вийшла у видавничому відділі «Ключі» нашої епархії, блискуче засвідчує це. Прекрасна мова, досконала поетична техніка, добірні теми – усе говорить про те, що перед нами висока творчість. Висока й водночас загальнодоступна.

І в поемах на історичну тематику («Нестор Літописець», «Сказання про Байду», «Великдень Марусі Богуславки»), і в інтимних та пейзажних рядках читач відчує, що Валентина Михайлівна людина глибоко віруюча. Тому і творчість свою кладе на вівтар Божого, а не намагається повернути до себе увагу епативними витівками. Прочитайте цю збірку Справжньої Поезії та порівняйте з «поезією» модних нині постмодерністів.

Центральний твір «Намальованого щастя» – однойменна поема про Катерину Білокур, художницю-самородка, яка стала славою українського мистецтва. В. Якушева тонко проникла в її світосприйняття, щире та побожне. Збірку й оформлено у стилі Білокур, художницю-самородка, яка стала славою українського мистецтва. В. Якушева тонко проникла в її світосприйняття, щире та побожне. Збірку й оформлено у стилі Білокур (дизайн Арсена Гребенюка).

Гадаємо, поетеса ще не раз порадує поціновувачів прекрасного. Можливо, не тільки як авторка світських творів, а й церковних. Бо вона пише про свою мрію:

*Забуди асфальтну дорогу
Й шумливу на ній суєту,
І склади акафіста Богу
І Божому Сину Христу.*

Бажаєте придбати чи взяти почитати ці видання? Цікавитесь іншою духовною літературою? Звертайтеся до епархіяльної книгарні «Ключі» (Луцьк, Воли, 2 – біля обласної юнацької бібліотеки, тел. 050 339-73-66, 067 570-57-97), запустітьте у храмах і монастирях нашої епархії.

заповнили **22 серпня** головний храм епархії. Це прийшли на молебень із нагоди відкриття XIII Міжнародного фестивалю «Поліське літо з фольклором» самодіяльні митці з України, Ізраїлю, Конго, Литви, Мексики, Румунії, Словенії, Туреччини. Митрополит Луцький і Волинський Михаїл очолив службу, співав архієрейський хор «Оранта». Владика звернувся до присутніх з такими, зокрема, словами: «Хоча ми належимо до різних народів і порізного слави Творця, але нас єднає взаємна любов і мистецтво. Несімо ж ці щирі почуття по всьому світові». Потому колективи по черзі співали – кожен своєю мовою. Лишень, співали щось побожне, бо можна було розчутися: «Ісус», «алилуя», «амінь».

У Рожищанському деканаті

2 серпня, у день шанування пророка Іллі, відправлено першу Божественну Літургію в однойменному тимчасовому храмі с. Копачівка. Святову Службу очолив декан протоієрей Василь Шняк. Із ним співслужили нещодавно призначений настоятель священник Анатолій Заремба та інше духовенство. Виголосивши проповідь, о. Василь висловив упевненість, що покровитель парафії святий Ілля допоможе громаді і вже скоро буде закладено фундамент під будівництво церкви.

28 серпня, на Успіння Пресвятої Богородиці, декан освятив хрест і стелу в пам'ять про 33-х загиблих вояків Української повстанської армії в с. Духче та відправив заупокійну літію на площі в центрі села. У богослужінні, зокрема, взяла участь голова райради Андрій Музика, депутат облради Роман Карпюк, голова сільради Валентина Саковець, голова Волинського крайового братства вояків ОУН-УПА Василь Кушнір. Звертаючись до присутніх, о. Василь закликав усіх не забувати в молитвах про загиблих і в нових умовах продовжувати їхню велику справу. Як зазначив священник, достеменно не відомо, скільки повстанців загинуло в цьому селі, бо ще ведуться розкопки, тому й число полеглих воїнів може бути більшим.

У Локачинському деканаті

9 серпня, у день пам'яті великомученика й цілителя Пантелеймона, декан протоієрей Ігор Дружинець разом із іншими священнослужителями відправив водосвятний молебень та акафіст цьому святому в Пантелеймонівській капличці районної лікарні. У богослужінні взяли участь начальник управління охорони здоров'я райдержадміністрації Григорій Карась, головний лікар Олег Франчук, працівники та пацієнти медзакладу. У пастирському слові о. Ігор наголосив, що праця, підкріплена вірою і молитвою на допомогу ближнім, має велику силу й приносить плоди. На закінчення духовенство окропило присутніх освяченою водою та помазало елеєм.

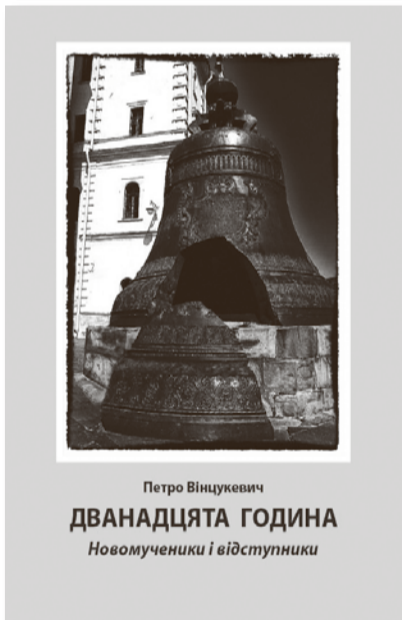
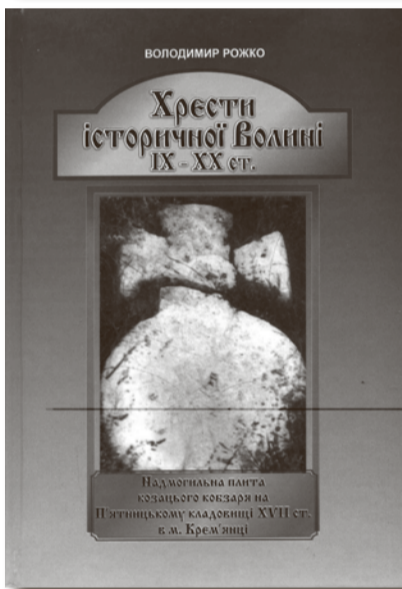
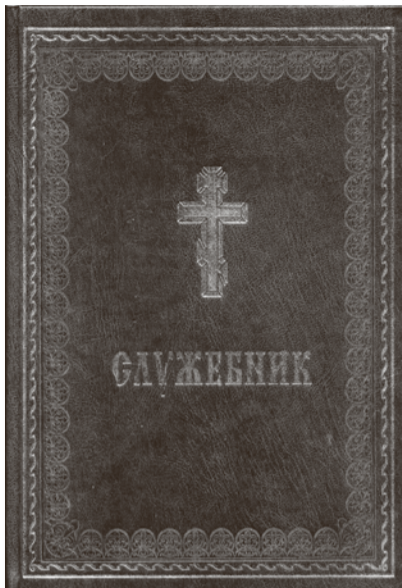
На Січеславщині

9 серпня, у день Пантелеймона Цілителя, митрополит Луцький і Волинський Михаїл на запрошення єпископа Дніпропетровського і Криворізького Симеона очолив храмове свято Пантелеймонівської парафії в Кривому Розі. Про це повідомив сайт Nashhram.jimdo.com. З ієрархами співслужили настоятель протоієрей Олег Рашупкін (благочинний) та місцеве духовенство. Промовляючи слово наприкінці Божественної Літургії, владика Михаїл наголосив на єдності у вірі всіх православних українців незалежно від того, де вони мешкають. Одним із прикладів такої єдності, на думку архієрея, є святкування пам'яті великого святого нашої Церкви – великомученика і цілителя Пантелеймона. І коли, зокрема, хворіємо, то всіх нас це спонукає до щирої молитви, до покаяння. «Повірте, ця велика християнська любов є і завжди буде між нами. Ніхто нас не може розділити, тому що з нами Бог. Наша віра нас єднає, наша кров нас єднає, бо вона одна – українська», – підкреслив високопреосвященний.

В академії

Протягом літа викладачі й студенти Волинської православної богословської академії (ВПБА) на запрошення директора оздоровчого табору ім. Юрія Гагаріна в м. Приморськ (Запорізька обл.) Олександра Чейлітка працювали вихователями у цьому закладі. Як зазначив один із них викладач Андрій Хром'як,

Продовження на 4 стор.

ВІДПОВІДЬ БОГОСЛОВА

МАРНОВІРСТВА НА УСІКНОВЕННЯ

Запитання: Чи можна різати їсти в день Усікновення глави Іоана Предтечі круглі та червоні продукти? Кажуть, вони начебто символізують відрубану голову Івана Хрестителя.

Святі отці Православної Церкви писали: «Забобон – смішне і веселе діло сатани. Втім, не тільки осміянню, а й геєні піддає він тих, хто обманюється».

«Якщо є забобони у язичників, то це не дивно. А коли поклоняються Христу, причащаються невимовних таїнств і, досягнувши мудрості, тримаються язичницьких звичаїв, – це достойне сліз», – мовить святий Іоан Золотоуст.

Але, незважаючи ні на що, серед християн деякі марновірства залишаються: ворожіння по Біблії, забобонні молитви і заклинання, віра в талісмани, гороскопи, домовиків, водяників, лісовиків, відьом, віра у сни тощо.

Пророк Мойсей від імені Всевишнього дав своєму народові заповідь: «Коли будеш входити у землю, що дає тобі Господь Бог твій, то не навчися чинити мерзоту цих народів. Нехай не знайдеться між тобою такий, що свого сина чи дочку свою проведе через огонь, віщун, ворожбит, чарівник. Бо мерзотний для Господа кожен, хто чинить таке...» (Втор. 18: 9–11).

Новий Завіт не менш суворо підходить до різних забобонів. Апостоли закликають залишатися твердими в православній вірі, остерігатися впливу язичницьких звичаїв, зміцнюючи християн своїм прикладом: «Не похитнув-

ся в обітницю Божій невір'ям, але зміцнився в вірі, і віддав славу Богові» (Рим. 4:20).

Як же можливо віру перетворити у марновір'я, ми розглянемо на прикладі свята Усікновення глави Іоана Хрестителя.

День цей входить у число тих днів церковного календаря, які виділяються як святкові, але скорботні. До таких же скорботних свят нале-

жить Воздвиження Чесного і Животворчого Хреста Господнього: як і Усікновення, це день, у який за уставом піст, незважаючи на празничну службу.

Строгий піст у це торжество встановлено для того, щоб ушанувати пам'ять великого праведника, як вираз скорботи християн про насильницьку смерть великого пророка. Піст у день Усікновення глави Іоана Предтечі полягає в утриманні не лише від м'яса, сиру та яєць, але й від риби: «На Воздвиження Чесного Хреста і

на Усікновення Предтечі не їмо риби, але вживаємо елей і вино, і ввечері не їмо риби, тільки овочі від грона, які Бог дарує від них», написано в церковному уставі.

Проте у східних слов'ян повсюдно вважається гріхом уживати на Головостені не тільки скоромну їжу, але і що-небудь кругле: наприклад, яблука, картоплю, капусту, ріпу, кавуни, цибулю, бо форма цих предметів нагадує, мовляв, голову.

Забобонні люди думають, що «непрощений гріх» брати в руки на Головосіку що-небудь гостре – ножі, сокири і т. ін. Це нібито нагадує той меч, яким відсікли голову Хрестителю. Відповідно, гріхом вважають і різати будь-що, навіть круглу хлібину. Однак ці звичаї не мають нічого спільного з істинним, церковним шануванням дня Усікновення. Церква пропонує вшанувати пам'ять пророка, який постраждав за істину, посиленою молитвою (цього дня служиться Всенічна) та утриманням від скоромного, не забороняючи, а навпаки – дозволяючи споживати овочі. Тому віра в те, що в день Усікновення глави Предтечі не можна вживати їжу круглої форми і використовувати рубаючі й ріжучі предмети, – це поганські забобони, вони не мають жодної підстави в традиціях Церкви, їм не слід надавати ніякого значення. Крім іншого, порівняння глави Іоана Хрестителя з круглими овочами та фруктами навряд чи можна назвати благочестивим.

На закінчення наведемо випадок, розказаний монахом Серафимом (Шолковим).

Одного разу афонський чернець був на Голо-

востені в гостях у дуже побожних православних християн. За трапезою він узяв ніж і хотів було розрізати велике яблуко, але господиня, побачивши це, раптом закричала:

– Батюшко! Що ж ви робите?!

– Що? – питає чернець. – Яблуко хотів розрізати.

– Та ви що?! Хіба ви на Афоні не знаєте, що в цей день не можна різати нічого круглого?!

– Ні, не знаю. У нас на Афоні такого немає.

– Як це може бути?! – здивувалась господиня. – Адже всі знають, що на Головосіку не можна різати нічого круглого. Багато благочестивих узагалі нічого не ріжуть, навіть ножі ховають, бо в цей день відсікли голову святому Іоану Хрестителю.

– Так, я розумію, що в цей день відсікли голову святому Предтечі, але не можу зрозуміти, який зв'язок ножа і круглих фруктів з главою Іоана Хрестителя?

На це господиня ченцеві зауважила, що він не духовна людина, а тому й не розуміє всю глибину духовного зв'язку. Виходить, що чим більше ти забобонний, тим більше «духовний». Монах не сперечався про свою духовність, але лагідно сказав: «А як же тоді сприймати той факт, що священнослужитель сьогодні на службі різав круглі проскури?» Благочестива хазяйка нічого не могла на це заперечити:

– Так, батюшко, ваша правда, а я раніше ніколи над цим не думала. Виходить, що марновірство?

– Еге ж, марновірство, – сказав чернець і додав: – Я дуже радий, що ви це зрозуміли.

Андрій ХРОМЯК,
кандидат богословських наук,
викладач Волинської православної
богословської академії

ПІЗНАЄМО БІБЛІЮ

ПЕРШОІСТОРІЯ

«Ось походження неба і землі, при створенні їх, у той час, коли Господь Бог створив землю і небо, і всякий польовий чагарник, якого ще не було на землі, і всяку польову траву, що ще не росла, тому що Господь Бог не посилав дощу на землю, і не було людини для обробки землі, але пара піднімалася з землі й зрошувала усе лице землі» (Бут. 2:4–6).

«Ось походження неба і землі...». Це не що інше як загальний заголовок цілого нового розділу біблійної першої історії, що починається звідси (Бут. 2:4) і тягнеться до наступного подібного ж заголовка (Бут. 5:1). Доказом цього служить як філологічний аналіз єврейського слова «toldoth» (походження), так і його біблійне вживання.

«...У той час...». Час, про який ідеться, не астрономічна доба, бо тут немає необхідної вказівки на ранок і вечір. Це весь період творення, як зрозуміло з контексту, в якому йдеться про творення цілого світу, об'єднане в поняттях «неба і землі».

«...І всякий польовий чагарник, якого ще не було на землі, і всяку польову траву, що ще не росла, тому що Господь Бог не посилав дощу на землю, і не було людини для обробки землі...»

Усе це речення служить для визначення моменту створення людини – спеціального пред-

мету розповіді. Таким шляхом біблійний письменник доводить глибину древності людини, повну відсутність людського існування раніше першої пари – Адама і Єви.

Цю думку пророк Мойсей проводить через загальне зображення картини новоствореної землі перед моментом появи на ній людини. Він відзначає дві головні ознаки:

а) відсутність усяких слідів людської культури і взагалі продуктів обробки поля;

б) наявність несприятливих атмосферних умов, які робили навіть немислимою ніяку культуру і ніяке людське існування. Все це, на думку буттеписьменника, рішуче встановлювало той факт, що на землі до створення Адама не було культури, а отже, не існувало і людини. Ось найкраще біблійне спростування раціоналістичних теорій преадамізму, тобто думки про існування людей до створення Адама.

Святий Іоан Золотоустий, тлумачачи слова «Господь Бог не посилав дощу на землю», го-

ворить, що ці слова були сказані для майбутніх поколінь, оскільки як би людина не трудилася на землі, скільки сил не докладала б для її обробки, без Божої допомоги на ній нічого не виростає.

лася на землі, скільки сил не докладала б для її обробки, без Божої допомоги на ній нічого не виростає.

«Господь Бог». В оригіналі, у єврейському тексті, на місці цих слів уперше вжито слово «Єгова» (за іншим, точнішим прочитанням – «Ягвѐ», правильний переклад якого – «Суций»

(Вих. 3:14). Це – переважна назва Бога у Старому Завіті, Бога Промислителя і Спасителя (Бут. 4:6; 6:3, 5:8; 9:13, 15:26; 24:40; 39:31; 30:30; Вих. 6:20; Чис. 26:59). У цьому значенні слова – «Елогім», що позначає Бога як всемогутнього Творця вселенної. На підставі цієї відмінності божественних імен деякі негативні критики Святого Письма намагаються встановити відмінність у часі походження різних розділів Біблії (найдавніші елогістичні та пізніші єговістичні) й тим самим підірвати віру в справжність Мойсеевого П'ятикнижжя. Але біблійна наука все сильніше і твердіше встановлює факт глибокої давнини цього божественного імені та тих розділів Біблії, в яких воно вживається.

Андрій ХРОМЯК,
викладач ВПБА,
кандидат богословських наук

Не розумієте деяких місць у Святому Письмі? Бажаєте ґрунтовних пояснень окремих цитат із Біблії? Звертайтеся до редакції: 43025 Луцьк, Градний узвіз, 1, (0332) 72-21-82, pres-sluzhba@ukr.net

СВЯТИНІ ВОЛИНИ

Відкрито церковний музей

26 серпня митрополит Луцький і Волинський Михаїл освятив новостворений парафіяльний музей у підземеллі храму Святої Трійці с. Тростянець Ківерецького деканату. Освячення проведено після Божественної Літургії та хресного ходу з нагоди свята Тростянецької чудотворної ікони Пресвятої Богоматері, яку наша єпархія особливо вшановує у неділю перед Успінням Богородиці.

2010 року під час реставраційних робіт у церкві було виявлено останки закатованих людей і різне церковне начиння. Тому з ініціативи настоятеля протоієрея Сергія Ледвока вирішили створити музей. Для здійснення цього задуму потрібно було дуже багато зусиль.

Тепер, коли музей відкрито, кожен зацікавлений може ознайомитися з його експонатами, помолитися за людей, які тут загинули

й останки яких тут належно поховані. Для цього потрібно зателефонувати до душпастиря за номером (097) 301-86-43 і домовитися про зустріч.

Із владицею співслужило духовенство місцевого, Цуманського та Володимирського районного деканатів. Архієрей нагородив настоятеля хрестом із прикрасами та висвятив у сан пресвітера викладача Волинської православної богословської академії диякона Ярослава Черенюка.

Серед учасників свята молився і сільський голова Валерій Ткачук, а також група прочан із Луцька, яка здійснила традиційне піше паломництво. Богомільці вирушили напередодні, зупинялися в придорожніх храмах і в соборі Покрови Пресвятої Богородиці, що в Ківерцях, де з ними молився декан і настоятель собору протоієрей Іван Семенюк.

Валерія ЛЕСЮК

ХРОНІКА

Продовження. Початок на 2 стор.

головна мета поїздки – підняти моральний статус вожатого, який має бути взірцем як для вихователів, так і для вихованців. Двадцять днів у кожній зміні вони працювали з дітьми віком від 6 до 14 років, наглядаючи за їхнім режимом дня, організовуючи дозвілля. Директор табору залишився задоволеним, а тому звернувся з пропозицією до ректора ВПБА протоієрея Ігоря Швеца, щоб при духовному закладі було створено школу вихователів, яка б щороку готувала найздібніших студентів для роботи в дитячому таборі.

17 серпня це побажання одногосно підтримано вченою радою.

3 вересня в академії розпочався новий навчальний рік. З цієї нагоди митрополит Луцький і Волинський Михаїл очолив молебень у кафедральному соборі Святої Трійці. Із ним співслужили єпископ Володимир-Волинський Матфей, канцлер епархії протоієрей Микола Цап, ректор, викладачі у священному сані. По завершенні богослужіння студенти, їхні батьки, викладачі та гості перейшли до актові зали навчального закладу, де відбулась урочиста частина.

Цьогоріч на бакалаврат і магістратуру вступили 80 чоловік із Волинської та інших епархій. А до викладацького складу, зокрема, долучилися владика Матфей, кандидат богословських наук Станіслав Беспалов, магістр богослів'я і релігієзнавства протоієрей Володимир Дрозд.

Звертаючись до майбутніх душпастирів, митрополит зазначив, що першоосновою у навчанні має бути молитва та гідні богословські знання, адже священник – це той, хто веде людей за собою. Не оминув увагою архієрей і тих, хто вніс неоціненний фінансовий вклад у розбудову академії. Ювілейними медалями та почесними грамотами було нагороджено директора ТзОВ «Житлобуд-2» Леоніда Стефановича, голову правління ВАТ «Завод будівельних конструкцій» Леонтія Іванішина, директора ПП «Захід» Мирославу Іванішину, головного лікаря-офтальмолога Центру хірургії ока проф. Загурського в Луцьку Тетяну Єремєєву.

Свято закінчилося духовними піснеспівами, які виконав академічний хор під керівництвом Ірини Лесюк.

3 користю для справи

21 серпня митрополит Михаїл, рожищанський декан протоієрей Василь Шняк, настоятель парафії Мучениці Параскеви-П'ятниці в с. Милуші Луцького районного деканату священник Богдан Репінювський взяли участь у конференції «Профілактика дитячого алкоголізму в сільських громадах Волині». Ціль заходу, який відбувся в обласному центрі, в готелі «Профспілковий», – знайти шляхи обмеження вживання алкоголю дітьми та сім'ями у селах, започаткувати систему профілактики і соціальних послуг для життя без хмільного.

Владика благословив зібрання, у промові зазначив важливість і боговгодність цієї праці. А о. Василь, ділячись враженнями із інформаційною службою епархії, зазначив, що після конференції в нього виникло бажання стати учасником конкурсу проектів на здобуття гранта для організації антиалкогольної роботи в навчальних закладах. До заходу, який зініціював депутат облради Сергій Мартиняк, долучилися представники інших конфесій, місцевої влади, громадських організацій.

У Нововолинському деканаті

23 серпня декана і настоятеля собору Святого Духа в Нововолинську протоієрея Стефана Фульмеса відзначено подячною грамотою голови облдержадміністрації. Нагороду «за вагомий особистий внесок у розвиток Волинського краю та з нагоди 21-ї річниці незалежності України» вручив міський голова Віктор Сапожніков під час урочистого заходу.

25 серпня, напередодні Дня шахтаря, о. Стефан відслужив панахиду по загиблих вуглярах. У богослужінні взяли участь директори місцевих шахт, голова Волинського територіального комітету профспілки працівників вугільної галузі Юрій Калістратов. По завершенні молитви душпастир подарував кожному з присутніх пам'ятні образки.

ВОЛИНСЬКІ ІКОНИ

Образ «Богородиця-Одигітрія». Поч. XVII ст. Матеріали і техніка: дерево (сосна), ковчег (заглиблення в дощі), паволока, левкас, темпера, гравіювання тла, золочення. Походить із церкви Успіння Пресвятої Богородиці с. Старий Порицьк Іванічівського деканату. До Волинського краєзнавчого музею привезена 1981 р. Реставрована у Волинському краєзнавчому музеї в 2008 р. (Реставратори Павло Петрушак, Анастасія Чабан). Нині – в експозиції Музею волинської ікони.

Шанування Богородиці завжди було сильним в Україні. Століттями молитовно зверталися люди до Богоматері по допомогу, надіялися на Неї як на заступницю, покровительку, милостиву Матір, сповнену доброти і повсякденної турботи про віруючих. Поща Діви Марії посилювалася у трагічний час – боротьби з монголо-татарами, за Хмельниччини, коли життя людей було повне небезпеки і тяжких випробувань. Тоді активно поширювались ікони із зображенням Богородиці-Одигітрії. Воїни за традицією складали їй молитву як опікунці тих, хто вирушав у похід, ставав до бою.

Ікони Богородиці-Одигітрії ведуть походження від знаменитого чудотворного образу Діви, який зберігався у константинопольському монастирі Одигон. «Одигітрія» у перекладі з грецької означає «путівниця, провідниця, доглядчиця». Назва пов'язана з одним із чудес царгородської ікони – зціленням двох незрячих, а також з її іконографічною особливістю: рукою Матінки вказує на Ісуса Христа – єдиний шлях до спасіння.

Серед численних ікон Богородиці-Одигітрії, які створювались і побутовали на Волині, вирізняється образ поч. XVII ст. зі Старого Порицька. Це монументального плану ікона, яка, вірогідно, була намісною в іконостасі храму. Про це свідчать і чималий розмір (116,5 х 89 см), і саме

трактування образу Діви Марії. Тло гравіюване розкішним рослинним орнаментом із цвітом граната. На золоті тла чітко виступає загорнута у темно-вишневі мафорії півпозате Богородиці з Дитям на руках. Величава й урочиста, вона ледь повернута вліво, до Сина. Спокійно і неухильно сприймає звернені до Неї людські благання і молитви до Христа. Погляд її великих карих очей випромінює впевненість: їй достеменно відомий шлях до спасіння – це віра у Христа. Жест її правиці, вказуючий на Сина, підтверджує істину. У Дитині надзвичайно яскраво і повно проступають риси Небесного Владика. Усвідомлення власної сили й повний спокій виражає Його постава. Глибинна мудрість і зосередженість застигли у не по-дитячому серйозному погляді. Права рука Його невисоко і стримано піднята у благословляючому жесті Творця і Владика, який Він посилав світу, відповідаючи на молитву Матері-заступниці. Лівою тримає сувій – знак принесеного Ним у світ учення. Темною вохрою виписано лики Богородиці та Ісуса Христа, тінями і білильними «движками» підкреслено драматичну виразність глибоких очей і міцно стиснутих уст. Емоційну насиченість образів посилює контрастне зіставлення кольорів: темних вишнево-синіх одяг Богородиці із золотом тла і німбів та світлим біло-вохристом одягом Христа.

Безперечно, ця реліквія завжди привертала увагу. Царственно величній постаті Діви та Спасителя зупиняли на собі погляди віруючих. Просвітлені, спокійні, впевнені святі лики вселяли надію. Сказані перед образом молитви очищали і зігрівали людські душі. І сьогодні варто частіше ставати перед світлом ікони, щоб насититись її багатством, зігрітись пламенем святої любові, осяяти її світлом дорогої життя.

Ангеліна ВИГОДНІК,
провідний науковий співробітник
Музею волинської ікони

3 Україною в серці

23 серпня з нагоди Дня Прапора митрополит Михаїл очолив молебень у кафедральному соборі Святої Трійці й освятив прапори – епархіяльні, державний і Євросоюзу, які після цього замайорили на соборному майдані, перед духовною консисторією. У відправі та урочистою піднесенні цих, як сказав владика, символів перемоги ідеї, взяли участь канцлер протоієрей Микола Цап, декан собору протоієрей Микола Нецькар, інше духовенство, викладачі й студенти Волинської православної богословської академії, співробітники управління епархії.

24 серпня, на День Незалежності України, урочисті Богослужіння відбулись по всій епархії. Помолившись у головному храмі Волині за Батьківщину, високопреосвященний у своєму слові підкреслив, що це свято великої Божої благодаті та милості, адже Господь дарував нам країну. Але незалежність – не щось назавжди стале: вона дарується, але згодом може й забратися, якщо ми її не поважаємо й не бережемо, зазначив архієрей. Це не слова, це праця, любов, терпіння, шанування рідного краю та України.

А настоятель парафії Святої Трійці в Маневичах священник Михайло Мельничук цього дня разом із керівником громадської організації «Агенція розвитку Маневиччини» Іваном Зайчуком організував чудову акцію. Після молебню в храмі, який очолив декан протоієрей Андрій Закидальський, на церковному подвір'ї було розгорнуто державний прапор розміром 5х15 м, із яким ініціатори спільно з парафіянами, молоддю з навколишніх сіл рушили центральними вулицями. Тримачи жовто-блакитний стяг, протягом дня вони ставали учасниками різноманітних заходів, що проводились у селищі.

Також цього дня за підсумками конкурсу на найкращу вишиванку о. Михайло був удостоєний звання «Найповажніший учасник свята».

У Луцькому міському деканаті

24 серпня єпископ Володимир-Волинський Матфей на запрошення управи Волинського крайового братства вояків ОУН-УПА ім. Кліма Савура відправив молебень та освятив капсулу під майбутній пам'ятник Степану Бандері на площі біля РАГСу. У заході взяли участь ветерани визвольних змагань, представники громадськості.

У монастирях

28 серпня, на Успіння Пресвятої Богородиці, митрополит Луцький і Волинський Михаїл очолив престольний празник домового храму жіночого монастиря Різдва Христового у Володимирі та привітав його намісницю ігуменю Марію (Ігнатенко) з 10-річчям чернечого подвигу (18 серпня) та 40-літтям (2 вересня). Із архієреєм співслужили міський декан протоієрей Юрій Пилипець, районний – протоієрей Євген Шевчук та місцеве духовенство.

За Богослужінням владика виголосив проповідь про значення свята Успіння та смерті.

У старозавітний період вважалося, що по смерті душа людини потрапляє до шеолу, в місце, звідки немає виходу. З народженням Ісуса Христа і стражданнями Його на хресті з'явилося інше значення смерті. Виникло поняття про рай і пекло. Проміжного стану поміж ними не існує. Фізична смерть не стає такою страшною, якою ми уявляємо, адже означає тимчасовість нашого земного життя, і ми віруємо у воскресіння мертвих, зазначив архієрей. Ми тільки не знаємо віку, який дарує нам Господь, щоб прожити на землі. Іншого значення набуває питання «Як жити?». Якщо людина житиме праведно, то оселиться серед праведників у раю, гріховно – серед грішників у пеклі. Тільки з волі самої людини душа може очиститися, полишаючи гріховне.

Чому ж тоді свято Успіння Пресвятої Богородиці є для нас радістю? Тому, що Господь показує нам просявлення Діви Марії, через яке ми бачимо Його велику любов до людей і заступництво Матінки Божої, наголосив владика Михаїл.

Під час Літургії за поданням о. Юрія архієрей нагородив благословенною грамотою директора шахти «Бужанська» Миколу Стебакова.

Закінчення на 6 стор.

СВЯТИНИ ВОЛИНИ

ВІДНОВЛЕНА
З РОЗВАЛИН

28 серпня, на Успіння Пресвятої Богородиці, владика Михаїл освятив капличку на міському кладовищі Володимира на честь Мучеників немовлят віфлеємських. Із ним співслужили міський та районний декани протоієреї Юрій Пилипець і Євген Шевчук, настоятель протоієрей Микола Гінайло й місцеве духовенство.

Близько сімдесяти літ каплиця простояла руїною, у занедбанні. Однак за почином та фінансовою підтримкою настоятеля, який, до речі, є головою правління Благодійного фонду Матері Божої неустанної помочі, її відновлено. Як зазначив о. Микола, оскільки біля каплички розташовано надгробки, датовані поч. ХХ ст., то приблизний вік споруди – сто років. Назву ж таку церковці вибрали тому, що поруч багато дитячих захоронень.

Валерія ЛЕСЮК

У ВІЛЬХІВЦІ – ЦЕРКВА З ДУБА

Цьогоріч на престольний празник села Вільхівка Горохівського деканату місцевий храм Воздвиження Чесного і Животворчого Хреста Господнього відзначає ювілей – 230 років із часу заснування

тим і піднесеним. Сам поміщик хрестив у ньому дітей-онуків, місцеве населення вінчалось, проводжало в останню путь своїх земляків і вітало новонароджених із таїнством Хрещення. Вітвар і стіни храму, ікони, розпис у стилі пізнього українського бароко, намолені й пошановані багатьма поколіннями вільхівчан, несуть у день сьогоднішній упевненість і твердість православного духу. Крім впливу часу, храм постраждав у грізні роки Другої світової. Німецькі окупанти запримітили у вікнах церкви відблиск скелець бінокля і вдарили гарматним залпом по стінах. Пряме попадання пошкодило стіну над ликом святого Петра.

Будівля була колись покрита гонтою, яку змінили на бляху. Притвір має форму традиційних сіней, двері на металевих широких завісах. За час свого існування храм не закривався ні в часи воєнного лихоліття, ні в часи совіцької атеїстичної навали. 1994 року Воздвиженська церква перейшла у лоно Київського Патріархату.

Щоправда, чи не найстарша мешканка села Антоніна Дах стверджує, що вік церкви був позначений на дубових підвалинах сотнею років раніше. Нібито цифра, вирізана на дереві, свідчила – «1682». Так це чи ні, з'ясувати історикам, які мають ще вивчити багатенько написів на дошках, які дійшли до нашого часу від тамтешніх будівничих.

А сучасну історію храму пишуть прості і щирі вільхівчани, яких з часу побудови церкви стало у селі втричі більше. Донедавна настоятелем був о. Макарій (Березій), виходець із Почаївської Лаври. А з 1995 року тут душпастирем протоієрей Василь Лунь, випускник столичної ду-

ховної семінарії Київського Патріархату. Збереження і шанобливе ставлення до будівлі й майна храму пов'язане з іменем покійного незмінного старости Григорія Передона, який справді оберігав духовність села.

Вільхівка знаменита й тим, що звідси родом самодіяльний композитор Степан Кривенький, який створив поряд із багатьма піснями про рідний край воїстину неперевершену – «Волинь моя». Могила пісняра – на церковному кладовищі, біля стін храму, а учасники створеного ним хору «Хлібодар» складають основу хору церковного під талановитою орудою регента Антоніни Гришук.

Матеріально допомагають храму місцеве господарство «Україна» (керівник Григорій Шеремета), ТзОВ «Городище» (керівник Анатолій Ніконюк), виходець із села підприємець Віталій Войтович.

Є, щоправда, сторінки літопису храму, про які неприємно згадувати. Історія зафіксувала крадіжку майстрами – ще у радянський період – унікальних дзвонів. Щоправда, їх згодом повернули, але, як з'ясувалось, зовсім не ті, а з гіршим

звучанням. 2009 року злодії залізли у храм і поцупили старовинний образ Святої Трійці, який був на обліку Музею волинської ікони. Де та реліквія, до цього часу невідомо.

Але всі ці недоречності – дійсно дрібниці порівняно із відвоюваним у серцях людей місцем духовного храму, його величним поступом у прийдешнє. Як пам'ятка архітектури він оберігається державою, проте, окрім металеві таблички на стіні, в цьому питанні чогось суттєвого не передбачається. Два роки тому біля старої споруди було закладено й освячено владикою Михаїлом камінь новобудови. Хоч будівництво нового дому Божого просувається повільно, проте велична споруда височитиме над древнім селом. Настоятель отець Василь свято шанує стару будівлю і дбає про новобудову – перш за все як про надійний запасний варіант, аби ланцюжок духовності у селі не переривався ні на мить. Село із такими багатими духовними традиціями не має права позбавитися старої святині.

Віталій КЛІМЧУК
Світлина автора

ХРОНІКА

Закінчення. Початок на 2, 4 стор.

2 вересня наш митрополит очолив Єрусалимську Ранню з чином погребіння плащаниці Божої Матері в чоловічому монастирі Святого Миколая Чудотворця у с. Жидичин Ківерецького деканату. Відправа складалася з трьох частин. Розпочали службу в домовому храмі Преподобного Миколи-Святоші, князя луцького; після цього відбувся хресний хід у скит Святого Духа, що на околиці Жидичина. Тут Богослужіння продовжилось, а завершили молитву знову в домовій церкві обителі. Із владику співслужили намісник ігумен Константин (Марченко) з братією, ченці монастиря Успіння Пресвятої Богородиці в с. Сокіл (Сокуль) Рожищанського деканату, маневийський декан протоієрей Андрій Закидальський та інше духовенство Маневийського, Луцьких міського та районного благочинь. Разом із ними молились багато місцевих вірян, а також із Тернопільської та Рівненської областей. На завершення о. Константин виголосив проповідь про значення свята.

У капеланській службі

28 серпня митрополит Михаїл на запрошення начальника управління МНС у Волинській області Володимира Грушовичука взяв участь у відкритті XII Всеукраїнського (VII Міжнародного) збору-змагань юних рятувальників «Школа безпеки», що проходив на території частини спеціальної пожежної техніки. Перед початком заходу владику у співслужінні з капеланом священиком Андрієм Ротченковим та духовенством кафедрального собору Святої Трійці відправив молебень та окропив усіх освяченою водою. Звертаючись до учасників, архієпископ подякував їм за готовність бути потрібними людям. «Ваша участь у змаганнях – це ваша готовність прийти людям на допомогу», – зазначив владику.

Цього року участь у зборі взяли приблизно 250 юнаків і дівчат майже зі всієї України, Росії, Білорусі, Польщі та Словаччини.

Християнська етика у школі.
Про наболіле

30 серпня у Волинському інституті післядипломної педагогічної освіти (ВІППО) відбулось чергове засідання координаційної робочої групи Волинської ради Церков (ВРЦ) та працівників освітніх установ.

Що потрібно зробити обласній владі, освітянам, релігійним організаціям, аби основи християнської етики в загальноосвітніх школах викладалися не тільки в усіх класах (що вже само по собі могло б стати чималим досягненням), але і як обов'язковий предмет? Причому щоб це викладання було в межах чинного законодавства, не порушувало нічиїх прав. А вже ніні курси духовно-морального спрямування належать до так званої варіативної складової, тобто є необов'язковими. Це питання було найгострішим серед інших, які обговорювали учасники засідання.

У ньому взяли участь: від епархії Київського Патріархату – директор Центру християнського виховання дітей та молоді в Луцьку священик Андрій Ротченков, представники інших конфесій, які входять до ВРЦ, начальник управління освіти і науки облдержадміністрації Олександр Хомич, представники облради, ВІППО та громадських організацій.

Як і торік, учасники засідання погодили, що у школах доречно продовжити викладання за програмами «Християнська етика в українській культурі» для 1–4 класів (Київ, 2006 р.) та «Основи християнської етики» для 5–6 класів (Київ–Острого–Львів, 2007 р.). Було обговорено конкретні кроки щодо спільної роботи представників Церков із ВІППО над професійною підготовкою і підвищенням кваліфікаційної майстерності вчителів основ християнської етики.

А щодо найдискусійнішого питання зустрічі, про яке йшлося вище, учасники групи домовилися: шукатимуть відповіді на нього протягом місяця, до наступного засідання.

Благословляючи навчання

З нагоди нового навчального року та Дня знань митрополит Луцький і Волинський Михаїл зі священнослужителями кафедрального собору Святої Трійці **30 серпня** очолив молитву в Луцькому національному технічному університеті, а **31 серпня** – взяв участь

ПОСТАТІ

МИ ЩЕ НЕ ЗАБУЛИ?

Згадки про недавнє минуле

Службі Богові отець Сергій Мельничук-Мартинюк уже віддав 45 років. Свого часу він правив у парафіях сіл Світазь, Садів, Жидичин і Рованці. Це світла, щира людина глибокої віри, поспілкувавшись з якою, і сам хочеш творити добро. Нині отець Сергій – клірик нижнього храму Свято-Троїцького кафедрального собору в Луцьку. Його називають у церковних колах «строгим уставщиком», тобто таким, що невідступно стежить за усіма приписами церковного уставу. А були й такі часи, коли не лише українську мову в храмах забороняли, а й свічок не запалювали.

Важко було отцю Сергієві стати священником, бо то були тяжкі для України й Церкви часи. Мусив проявити неабияку витримку, терпеливість та наполегливість. Але він вірив, що настане пора, коли храми не закриватимуть, а відкриватимуть та розбудовуватимуть.

– Я спершу не думав бути священником, хотів стати агрономом. Навіть складав іспити у Львові. Але завалив тригонометрію, – розповідає пан-отець. – Відбув у війську три роки, а тоді мене відіслали ще й у Сибір на заготівлю лісу.

Коли повернувся, то на сімейній раді вирішили, що Сергій піде у семінарію, а це був 1958 рік – час хрущовського гоніння на церкви. Семінарія була в Луцьку, але щоб до неї вступити, був потрібен паспорт, а простий хлопець із селянської родини його не мав. Масова паспортизація селянства розпочалася в СРСР щойно у 1976 році. А до того паспорт колгоспникам могли видати як винажок – за клопотанням якогось органу влади. Та як дізналися, що священнослужителем хоче стати, то де там! Усіляко відмовляли, лякали, пропонували гроші, приїжджали хто тільки, починаючи від голови колгоспу, радили іти навчатися на когось іншого, навіть без екзаменів, аби від служби Богу відмовився. Але майбутній священник був дуже наполегливий та завзятий, писав у всі інстанції, щоб видали паспорт. І Патріархові писав, і уповноваженому у справах релігій в Москву. Вступив до семінарії, але оскільки три місяці не з'являвся, бо не мав паспорта, то його відрахували.

– Я собі місяця не знаходив. Усе думав, як же той паспорт дістати? Чоловік моєї сестри влаштував мене столозаром у нововолинській школі. Я отримав довідку про прийняття на роботу, в сільській раді видали мені метрику, з якою й пішов у паспортний стіл. Стою там, і тут до мене голова сільради підходить, просить, щоб я метрику віддав, бо там щось не так вписали. Е ні, думаю, не віддам. Бо не лише паспорта не матиму, а й метрику відберуть. Через місяць пішов я по паспорт. Іду і думаю: а може, не дадуть, всяке могло бути. Але на все воля Божа! Дали мені паспорт. Більшого щастя, як тоді, я не відчував і не знав. Прийшов додому та й ще повірити не міг. А батькам аж наступного дня сказав.

Так він узяв другу спробу, знову вступив до семінарії. Як пригадує, екзамені всі були російською мовою. Але це хлопцеві на заваді не стало, російську він добре знав. Отак вивчився на священника.

Отець Сергій розповідає, що було важко служити за радянської влади. Правити можна було лише по-церковнослов'янськи, українською мовою заборонялося. Проповіді – це єдине, що

можна було говорити українською. Стежили за поведінкою священика, за тими вірними, які ходили до храму. Отець у себе відмічав, кого хрестив, а до звіту не подавав (священик щоквартально звітував про те, які доходи у церкви, які витрати, скільки свічок купили тощо).

– Коли вінчалися комсомольці, то їх одразу ж виключали з комсомолу, з навчальних закладів, ще й з роботи звільняли. Але люди однаково вінчалися: хтось таємно, а хтось відкрито. Ті, хто працював на високих посадах, боялися вінчатися, а хто вінчався, то таємно – закривалися в храмі, навіть свічок не запалювали. Кожній парі я видавав

іконку, де вказувалася дата вінчання. Свідоцтва тоді не виписували. А поза церквою нічого церковного говорити не можна було. Одного разу їду я і журнал церковний читаю. Вийшов з автобуса – підходять до мене вже й запитують: «Що ви там таке читали?». І про це вже хтось доклав! Ще один пам'ятний випадок був у мене в Садові. В одного вчителя померла мама. А тоді відправляли за покійником службу або в церкві, або на кладовищі, не вдома. І ось усі люди пішли в храм на поминальну відправу, а син – у сільраду, і чекав там доти, доки траурна служба не закінчилася. Боявся зайти в церкву до своєї матері. Отакі були часи, так комуністи з людьми чинили. Бити у дзвони не можна було, але я дзвонив, бо це офіційно не заборонялося. А в мене були закони про релігійні культу, які я добре опанував. І там нічого такого сказано не було. І ось у Садові покликав мене уповноважений та й каже: «Що ти там так дзвониш, що з Садова до Торчина чути?». Важко було церквам за радянської влади. Кожний крок відстежували.

Отець Сергій – чудова й зовсім не конфліктна людина, проте, помічаючи певні вади, говорить про це відверто. Він твердо вірить, що на все в цьому світі воля Всевишнього. Тож хай Господь додає цьому невтомному подвижникові ще багато літ у здоров'ї та ласці Божій.

Лілія БОНДАР

ХРОНІКА

у заходах Східноєвропейського (донедавна Волинського) національного університету імені Лесі Українки. Тут до богослужіння долучилися капелани цього навчального закладу протоієрей Михайло Бучак і Віктор Михалевич. Архієпископ побажав студентам учитися не тільки для себе, а й для прославлення Бога, для блага України.

Цього ж дня владику Михаїл поблагословив на успішне навчання й студентів Волинського інституту економіки та менеджменту. Окрім отців із собору, в цьому виші із архієреєм співслужив капелан ВІЕМУ священик Богдан Репіньовський.

Подібні відправи й заходи відбулися по всій епархії. Духовенство зверталося з напутніми словами до учнів і студентів, учителів, викладачів. Зокрема, **1 вересня** нововолинський декан протоієрей Стефан Фультес взяв участь у святкуванні першого дзвоника в місцевому ліцеї-інтернаті. Душпастир закликав вихованців проводити своє життя в благочесті та чистоті. По завершенні декан подарував директорів закладу Володимирові Гутчинському ікону Почаївської Богородиці.

У Ковельському
районному деканаті

2 вересня єпископ Володимир-Волинський Матфей очолив Божественну Літургію та освятив новозбудований храм Успіння Божої Матері у с. Красноволя. Із ним співслужили декан протоієрей Іван Бонис, намісник луцького Замкового монастиря Архангелів ігумен Святополк (Канюка), настоятель священик Василь Старевич та інше духовенство. Владика у проповіді зазначив про велику роль матері Церкви, яка завжди молиться за щасливу долю своїх синів і дочок, про опіку Богородиці, яка є покровителькою, заступницею цього храму і нині згуртувала в єдину духовну родину жителів Красноволя. Було відзначено благословенними грамотами митрополита Луцького і Волинського Михаїла майже всі сім'ї села, адже вони склали свої пожертви – молитву, кошти, працю – на спорудження нової святині.

По житті многотрудному

На 88 році відійшов у вічність великий патріот, багатолітній трудівник на ниві рідної культури Григорій Гуртовий. Волинянам цей подвижник відомий насамперед по Торчинському краєзнавчому музею, який він створив і був незмінним завідувачем. **2 вересня** ті, що знали чи й не знали, але щиро шанують небіжчика, прийшли у храм Апостола первомученика Стефана в Торчині Луцького районного деканату. Чин похорону провів настоятель протоієрей Степан Деленів. Знаємо, сказав він, що життя людини не припиняється після смерті цього тіла, що в Бога всі живі, тож просимо Творця простити всі провини Свого раба Григорія й оселити його там, де праведні спочивають.

Інформаційна служба епархії

Докладніше про ці та інші події – на офіційному сайті Pravoslavia.volyn.ua

ЧЕРНЕЧА АПТЕЧКА

Поради за книгою «Повна енциклопедія православної монастирської медицини базуються на методах лікування, що здавна побутують в обителях. Усі рецепти – досвід ченців-лікарів – вельми прості й звичні. Однак закликаємо не займатися самолікуванням, адже будь-який дар природи по-різному діє на кожен організм. Перш ніж приймати той чи інший засіб, проконсультуйтеся з лікарем.

Сухоти (туберкульоз легень)

«Еліксир життя» – перевірений засіб, який підвищує тонус і зміцнює життєві сили організму. Змішати по склянці соку моркви, буряку, хрону (натерти 1 склянку коріння хрону, залити 200 мл горілки на добу, а потім віджати сік). Суміш змішати з 2 склянками волоських горіхів та родзинок, пропущених через м'ясорубку, додати 1 склянку меду і два дрібно порізані лимони. Усе перемішати, злити в посуд зі щільною кришкою. Зберігати в холодильнику. Перші два дні з'їдати по 1 чай-

ній ложці, потім по 1 столовій ложці тричі на день за 1 год до їди чи через 2 год після їди. Курс лікування – 2 місяці. Повторити через 20 днів.

Цей засіб застосовують не тільки для лікування туберкульозу, але і для підтримки ослаблених хворих, для запобігання атеросклерозу й онкозахворювань.

Кукурудзяні приймочки змішати з льодяниковим цукром у співвідношенні 1:1. Залити окропом, настояти 30 хв. Пити замість чаю. Курс лікування – 10 днів, після 10-денної перерви повторити. Упродовж року провести 5 курсів.

Узяти 280 г липового меду, чверть склянки коньяку, 10 лимонів, 6 яєць із білою шкаралупою. Яйця покласти в банку, віджати туди сік лимонів. Банку поставити в прохолодне, сухе й темне місце, накрити марлею й обгорнути темним папером. Настоявати 6-7 днів, до повного розчинення шкаралупи. Потім підігріти мед настільки, щоб він міг текти, дати охолонути й додати його в банку, влити коньяк. Лі-

ки зберігати у темній пляшці в сухому прохолодному місці. А вживати по 1 столовій ложці 3 рази на день.

Підготував Андрій ГНАТЮК

ДУХОВНА ШКОЛА

ЗАДЛЯ МАЙБУТТЯ

Сьогодні в суспільстві дуже актуальні питання духовного виховання дітей і молоді. У юнацтва втрачається сенс життя, впевненість у власному майбутньому і майбутньому своєї країни. У дитячому й молодіжному середовищі розповсюджуються алкоголізм, наркоманія, токсикоманія, самогубства, злочинність, бродяжництво. Становлення духовності – це вища мета кожного, адже особистість людини зростає і розвивається саме на міцному ґрунті духовності. Тому важливо прищеплювати духо-

вність сучасним дітям, бо вони – цвіт нації, завтрашній день нашої України.

При Волинській православної богословській академії (ВПБА) під опікою митрополита Михайла діє Центр християнського виховання дітей та молоді. Усього в цій духовній школі навчається більше вісімдесяти дітей віком від шести до п'ятнадцяти років, працює директор і п'ятеро викладачів. Учні відвідують три відділи: Закону Божого, духовного співу, театральну студію. Заняття проводяться протягом року щонеділі, окрім літніх канікул.

Відділ Закону Божого поділено на чотири вікові групи, трьома з яких опікується матінка Наталя Ротченкова. Діти на заняттях знайомляться з біблійною історією, переданням Православ'я, історією Церкви, життям святих... Мета уроків Закону Божого – показати на біблійних прикладах, що Бог любить кожну людину, хоче їй допомогти, застерігає від гріха, попереджає, просить не чинити зла, бо воно приносить біль, сум, горе, а добро – радість і вічне щасливе життя.

Особливо цікавими є неформальні підходи до проведення уроків, використання різних форм і методів педагогіки. Наприклад, готуючись до уроку на тему «Притча про сіяча», діти завчасно сіють зерна пшениці в одноразові чашечки, які підписані прізвищем учня, що сів. Через три тижні маємо зелені сходи й увлє-

ня, що значить – сіяти зерна. Дуже люблять діти уроки «Вечеря любові – «агапе». Ці заняття проходять у неформальній обстановці: усі сидять за столом, споживають чай із печивом. На цьому занятті діти спілкуються між собою, вчать-ся поводитися за столом, отримують нові знання про Ісуса Христа та Його учнів. Такі зустрічі проводяться чотири рази на рік.

На заняттях використовуємо прислів'я, приказки, кросворди, ребуси, таблиці, ситуаційні ігри, тести, заучування біблійних цитат різними методами. Діти повинні мати з собою зошит із Закону Божого і Біблію.

За бажанням школярів як домашнє завдання готують проекти на теми: «Чому потрібно кожен день молитися», «Яке значення у моєму житті мають Заповіді Божі», «Як перебороти у собі лін», «Чому важливо бути уважним і молитися на Божественній Літургії»...

Обов'язковим у першому і другому півріччя є уроки у храмі. Їх викладачі проводять у Свято-Троїцькому соборі та у храмі жіночого Свято-Василівського монастиря. На тих заняттях діти ближче знайомляться з будовою та устроєм церкви, змістом богослужіння, правилами поведінки у храмі, вчать-ся правильно підходити до ікони, ставити свічку тощо.

У молодшій групі Закону Божого викладає Ярослав Шмакова. До цих дітей – особливий підхід. Вони довірливі, їхнє серце відкрите для Бога. Уроки проходять у вигляді бесід, у великій кількості використовується ілюстративний матеріал. Зважаючи на короткочасне зосередження уваги маленькими, протягом уроку часто змінюються форми роботи: вірші, витинан-

ки, ліплення, малювання, вивчення віршів із Біблії напам'ять і відтворення їх рухами, різні фізкультхвилинки, аудіозаписи (музики, звуків природи, казок), ігри (гра-примирення, «Добре – погано»), ситуаційні ігри (добрий вчинок – плескаємо, поганий вчинок – імітуємо плач)... Дітям молодших груп викладачі до кожної теми готують і роздають розмальовки. Вони розфарбовують їх і зберігають у спеціальних папках. Це сприяє кращому засвоєнню навчального матеріалу.

На хоровому відділі діти вивчають духовні та патріотичні вокальні твори, народнообрядові пісні, виступають під час церковних і громадських свят. У старших групах викладає Надія Квашук, а маленькими опікується Богдана Гонтар. Із музичними керівниками діти неод-

норазово виступали в кафедральному соборі, концертували у школі, колядували в організаціях, брали активну участь у зустрічі Патріарха Філарета.

На театральній студії, яку в цьому навчальному році очолила Олена Мороль, діти ставлять сценки духовного змісту, вчать-ся виразно і впевнено говорити, творчо розвивають-ся. Пасхальні вистави і постановка до Дня матері глибоко зворушують глядачів.

Учні регулярно відвідують богослужіння, організовано йдуть до Сповіді та Причастя, а з цього навчального року співають на Божественній Літургії під керівництвом Надії Квашук.

Усі викладачі Центру мають вищу педагогічну освіту, значний досвід викладання, а головне – велику любов до дітей і до своєї праці. Їхні діти також відвідують духовну школу. Педагогічний колектив вважає минулий навчальний рік досить

плідним. Якими ж здобутками він був багатий?

Запроваджено шкільну форму: зелені накидки із білим коміром, на якому зображений герб Волині. Зелений колір – колір життя, колір ушанування Трійці – престольного свята кафедрального собору. У цих формах діти відвідують заняття, Божественну Літургію, виступають. Цього року вихованці школи зайняли призові місця на Всеукраїнській олімпіаді «Юні знавці Біблії» у м. Острого. Ще було організовано два паломництва: у першому півріччі – до Почаєва, а в другому – до Зимненського монастиря. Також відвідали з екскурсією Музей волинської ікони. Поки діти займалися на уроках, директор школи проводив з батьками катехітичні бесіди. Студенти ВПБА, беручи участь у проведенні занять, практично вчилися викладання Закону Божого для дітей. Було проведено два майстер-класи фахівців дизайну: перед Різдом – із виготовлення фігурок ангеліків, перед Пасхою – із писанкарства. Проведено свято Миколая, на якому кожна дитина отримала подарунок.

Вихованці, які регулярно відвідують заняття духовної школи, по закінченні курсу отримують диплом, що сприяє вступу до духовної академії.

Основою успішного розвитку будь-якої нації є її висока духовність. Позбавлення народу його духовності неодмінно призводить до моральної деформації особистості й суспільства. Саме духовна освіта поверне нашому народові справжні ідеали. Бо ж наші діти – це наше майбуття.

Священик Андрій РОТЧЕНКОВ,
директор Центру
Світлиця з архіву автора

Записуйте діток!

Розпочався новий навчальний рік у Центрі християнського виховання дітей і молоді в Луцьку. Запрошуються діти 6–15 років. Заняття проводяться щонеділі у Волинській православної богословській академії по завершенні дитячої Літургії, що розпочинається о 10.30 у нижньому храмі собору Святої Трійці.

ХУДОЖНЄ СЛОВО

ДИВО

Вона приходить сюди щодня, незалежно від пори року, дня тижня і життєвих обставин. І кожного разу це озерце здається їй різним. Можливо, це залежить від стану душі. Але сьогодні воно видалось їй особливим і надзвичайно красивим.

Примостившись на березі, вона стала вдвиглятися у воду. Хвилі йдуть, плюскочуть, змінюють одна одну... Таке враження, що на своєму шляху вони перемовляються між собою. І таке це все швидкоплинне...

Їй згадалися слова Геракліта: «Все тече, все змінюється». Це, мабуть, вона найкраще запам'ятала з курсу філософії.

Подумала, що її життя справді, як та вода: непостійне, скороминуче. Треба діяти швидко. Немає часу для того, щоб усе виважено обдумати.

І взагалі, яке воно, те її життя? Фіалці (так звали нашу героїню) – за тридцять. Так, вона молода, у розквіті сил, нічим не вирізняється серед інших жінок нашого часу. Має сім'ю, двох маленьких діточок. Але вона не вважала, що її життя щасливе і радісне. Вона почувалася самотньо. І тільки сидячи на березі цього озера, Фіалці не було так самотньо. Воно було її найкращим другом. Вона могла йому розказати свої біди. Те, що їй наболіло, вона виливала озерцю. Їй ставало легше, тому що чула пораду від нього і могла знайти вихід із ситуації.

Та ось сталося те, що змусило її повернутися до реальності зі світу думок і мрій. Десь на кінці озера спускалася на воду якась дивна фігура.

Спочатку Фіалці здавалось, що вона марить. Вона вщипнула себе за руку, але постать не зникла, а навпаки – наближалася. І коли вона постала перед нею, то Фіалка була неймовірно вражена. Перед жінкою постав Ангел! Так, як не дивно, але це справді був він.

Варто сказати, що Фіалка не була віруючою жінкою. Та і як нею можна бути в час науково-технічного прогресу, коли звідусіль показують різноманітних цілителів, магів, екстрасенсів, а з іншого боку пропагуються різні релігійні течії й напрямки. Але вона не вірила нікому. Фіалка натерпілася за своє коротке життя багато, і те, чого вона не могла довести власним розумом, здавалось їй нереальним, неіснуючим.

І ось тепер цей Ангел. Їй стало так соромно, що вона не знала, куди подіти очі. А він просто, щиро посміхався. Вона не могла оговтатися, тому декілька хвилин стояла мертва тиша.

Розмову почав Ангел:
– Як ти себе почуваш? – спитав він. – Ти якась бліда на лиці...

Вона ледь спромоглася йому відповісти:
– Тож не кожного дня доводиться зустрічати ангелів, – ледь чуто відповіла.

– Так, справді, важко повірити в неіснуюче. Але я є прикладом цього.

– Просто я ніколи не могла подумати... – почала було Фіалка.

– Не виправдовуйся, – перебив її Ангел, – якби людина знала наперед, що з нею станеться, то їй було б нецікаво жити. Життя би просто втратило сенс.

– Але чому ти прийшов саме до мене? – запитала Фіалка і вміть докорила собі, адже ангели ніби не ходять...

– Я завжди спускаюся на це озерце помилуватися його красою, але ти мене просто не помічаєш.

Вона була вражена наповал:
– Як це так? – з недовірою спитала Фіалка.

– Та у тебе свої проблеми, турботи. Я багато їх наслухався, перебуваючи тут разом з тобою.

– Зачекай, – схвильовано перебила його Фіалка, – то мене все-таки хтось розраджував, чи мені це просто здавалось?

– Це був я, – спокійно відповів Ангел.

– Але чому саме сьогодні я тебе побачила? – з явним хвилюванням запитала вона.

– Тому що саме сьогодні ти була готова до цього. Ти нарешті почала задумуватися над життям, над вічними цінностями.

– А як мені далі чинити? – з надією на допомогу звернулася до Ангела Фіалка.

– Це можеш знати тільки ти. Як вирішиш – так і буде, – лагідним тоном відповів він.

– Але ж я не знаю! – з відчаєм скрикнула вона.

– Треба надіятися на Господа, на Його підтримку, і тоді ти все вчиниш правильно. Адже Він нам ніколи не бажав зла.

– А як це – надіятися на Бога? Я ж ніколи ніби в це не вірила. Це для мене досить-таки незвично.

– Краще пізно, ніж ніколи, – відповів їй Ангел.

– Просто звернись до Нього. Наприклад, звичайною молитвою.

– Але ж як я дізнаюся, чи Він почув мене, коли я

Його не бачу? – з докором запитала Фіалка.

– Якщо молитва буде щирою, то Він обов'язково почує. Господь є скрізь і всюди. Він є і в тобі, адже ти – частинка Господа, ти – Його творіння...

Фіалка йому повірила. Вона досі не знає, що тоді з нею сталося. Його голос був настільки приємним і переконливим, а його очі були такими ла-

гідними й усміхненими, що їй здавалось, ніби перед нею був Сам Бог, тому сумніватися було просто неможливо.

Тому і тепер, приходячи сюди, вона бачить цього Ангела, який вже, щоправда, не говорить до неї. Він просто сидить на березі разом з Фіалкою, милується красою плеса і слухає розмови Фіалки з озерцем.

Елизавета ЛУКІВСЬКА

ХУДОЖНЄ СЛОВО

Плоди життя

У старому запущеному саду росли дві яблуні. Одна була дуже гарною зовні: прекрасне листя, стовбур, та яблука на ній із року в рік родили чогось кислі й дрібні.

Друга яблуня була непоказною, маленькою, з кривим стовбуром, але плоди на ній були духмяні й солодкі.

Так буває і з нами: плоди життя рідко залежать від зовнішньої краси.

Володимир ЛИТВИНЕНКО

ВІТАННЯ

Ювілеї

Храмам Різдва Пресвятої Богородиці: в с. Мощена Ковельського райдеку. – 15 років від освячення, а в с. **Полонка** Луцького райдеку. та **Білин** Ковельського райдеку. – 20 років від освячення місць під будівництво;

храму Святителя Феодосія Чернігівського в Луцьку – 110 років від освячення місця під будівництво;

храму Воздвиження хреста Господнього в с. Вільхівка Горохівського дек. – 230 років;

храму Воздвиження хреста Господнього в с. Боратин Луцького райдеку. – 105 років від освячення місця під будівництво й 65 – від завершення спорудження;

храму Мучениць Віри, Надії, Любові та Софії в Луцьку – 5 років; **священнику Володимирові Новицькому**, настоятелю парафії Різдва Пресвятої Богородиці в с. Новий Загорів Локачинського дек., 1 вересня – 35 років;

священнику Романові Скіраку, настоятелю парафії Святителя Миколая Чудотворця в с. Стара Лішня Нововолинського дек., 2 вересня – 5 років священничого служіння, а 11-го – 25 років від народження;

ігумені Марії (Ігнатенко), намісниці монастиря Різдва Христового у Володимирі, 2 вересня – 40 років;

протоіерею Станіславу Галайку, настоятелю парафії Винесення

чесних дров Хреста Господнього в Жовтневому Нововолинському дек., 6 вересня – 60 років;

священнику Мирославу Петрині, настоятелю парафії Апостолів Петра й Павла в с. Хопнів Ківерецького дек., 10 вересня – 50 років;

протоіерею Богданові Мрицаку, настоятелю парафії Преподобної Параскеви Сербської в с. Дольськ Турійського дек., 14 вересня – 45 років;

протоіерею Ігореві Скибі, настоятелю парафії Мучениці Параскеви-П'ятниці Луцького райдеку., 21 вересня – 15 років священничого служіння;

священнику Романові Мойсею, настоятелю парафії Великомучениці Варвари в с. Небіжка Ківерецького дек., 23 вересня – 5 років священничого служіння;

священнику Ярославові Музичуку, настоятелю парафії Преподобного Серафима Саровського в с. Лемешів Горохівського дек., 28 вересня – 30 років;

протоіерею Андрієві Сидору, горохівському деканові й настоятелю парафії Вознесіння Господнього в Горохові, 29 вересня – 45 років.

Щиро вітаємо! Божого благословіння, міцного духовного й тілесного здоров'я та всіляких гараздів!

ОГОЛОШЕННЯ

Щоб не так боліло

Відділ організації благодійності та соціального служіння єпархії в рамках програми допомоги онкохворим дітям «Подаруй завтра» розпочав нову безстрокову акцію «Коробка хоробристів».

Лікарня – місце малоприємне для будь-якої людини. Але якщо мова йде про онкогематологічне відділення, то й поготів. Коли доросла людина хоч якось може переконати себе в необхідності лікування, то дитині важко зрозуміти, що замість прогулянки знову потрібно йти в кімнату, де роблять пункцію та болючі уколи, обробляють рани, встановлюють катетер і роблять ще багато інших нестерпних процедур. Страшно. І боляче.

«Коробка хоробристів» – це скринька, у якій є те, що допоможе стримати дитячі сльози. Там усілякі невеличкі іграшки – призи для маленьких пацієнтів Волинської обласної дитячої лікарні, котрі як заохочення за терпіння та відважність зможуть їх вибрати звідти.

У «Коробці хоробристів» *не повинно бути*: уживаних іграшок, із різким запахом, скляних, керамічних, колючих, гострих, пухнастих, м'яких, неміцних або з великою кількістю дрібних деталей, дитячої косметики, заколок та резинок для волосся (у більшості дітей під час лікування волосся повністю випадає).

Можна: маленькі машинки, бакугани, маленькі ляльки та пупсики, дівочі браслети, головоломки, магніти, брелоки, заводні іграшки, набори для творчості, маленькі м'ячики тощо.

Кожен охочий може приєднатися до акції. Для цього потрібно лише купити невеличку іграшку та зв'язатися з керівником акції Валерією Лесюк за тел. (095) 037-67-00.

Новий сайт

3 вересня став доступним для користувачів інтернету новий офіційний сайт єпархії. Його створено студією «WebMaestro» на системі

управління вмістом «SiteGist».

Насамперед – це нове доменне ім'я: Pravoslavia.volyn.ua (дотепер єпархіяльний веб-ресурс відкривали за адресою Pravoslavja.lutsk.ua). Звісно – новий дизайн зі звичною колірною гамою. Обличчя сайту стало більш сучасним, але, разом із тим, скромним, світлим, можливо, навіть дещо аскетичним, як і належить церковній сторінці.

Певні зміни відбулись у структурі: з'явилися нові розділи «Відео» та «Книги», а ті, що лише починають розвиватися, – «Історія», «Устрій» і «Святині» – об'єднано під заголовком «Єпархія».

Напевно, найсуттєвіше відрізняється від попередньої головної сторінки. І не тільки тому, що впадає у вічі слайдер. Удалося реалізувати задум, щоб користувач без зайвих рухів міг одразу бачити нові публікації майже усіх розділів Pravoslavia.volyn.ua. До речі, цей же принцип наслідують інші сторінки.

Найважчою в роботі над проектом – що й спричинило очікування цього представлення не один місяць – виявилось здійснення строгої вимоги: усі матеріали, які назбиралися на старому сайті з 2005 року, мають бути і в новому. Вимогу дотримано відсотків на 97, у меж-

ах доцільності, що цілком дозволяє дати йому визначення: «новий-старий».

Таким чином, Pravoslavia.volyn.ua на старті – це понад 2300 сторінок із публіцистикою різних жанрів. І це понад 3400 фотографій! Проте обмежуватися лише наповненням розділів веб-ресурсу редакція не буде. Є багато задумок, які вже починаємо втілювати. А ще попереду – робота над пропозиціями і зауваженнями користувачів, думка яких для нас дуже важлива. Тож надсилайте їх на пошту сайту: info@pravoslavia.volyn.ua.

Увага! Сайт Pravoslavja.lutsk.ua вже не оновлюється. За деякий час користувачів, які заходять на цю адресу, система автоматично перенаправляє на новий сайт Pravoslavia.volyn.ua.

У Луцьку, на просп. Волі, 2 працює **єпархіяльний оптово-роздрібний склад-магазин**. Тут можна придбати все церковне начиння, ікони, священничий одяг тощо. Магазин працює в понеділок-п'ятницю з 10 до 18 год, в суботу – з 10 до 15 год. Обідня перерва з 13 до 14-ї. За довідками звертатися до Богдана Тишкевича, тел. (066) 217-25-58.

Слухайте самі, радьте іншим!

Щонеділі о 7.30 – православна передача «Благо» на радіостанції «Сім'я і дім» (102,4 МГц).

Автор і ведучий протоіерей Віктор Пушко пропонує розповіді про свята й тлумачення

чення недільних євангельських читань (рубрика «Слово душпастиря»), спілкування зі священнослужителями та мирянами на актуальні теми («Варто дослухатись»), про християнську художню літературу («Помічне читання»), а також церковні вісті, анонси тощо.

ПАЛОМНИЦТВА

27 вересня – до Маняви (Івано-Франківська обл.): скит – джерело «Сльоза Божої Матері» – водоспад Святого Духа – джерело Святого Духа. Зголошуватися до 25 вересня. Виїзд – 26 вересня о 23.30. Повернення – 27 вересня о 23.30. Вартість поїздки 220 грн.

30 вересня – до почаївських святинь: Почаївська лавра – монастир Святого Духа (колишній лаврський скит) – монаше кладовище – джерело Праведної Анни. Зголошуватися до 29 вересня. Виїзд о 6.30. Повернення – о 19.00. Вартість поїздки 80 грн.

6 жовтня – до святинь Володимира: собор і монастир Різдва Христового – Юріївська церква – Василівська церква – Успенський собор – Зимнівський монастир. Зголошуватися до 5 жовтня. Виїзд о 7.00. Повернення – о 19.00. Вартість поїздки 70 грн.

7 жовтня – до святинь Львова. Зголошуватися до 6 жовтня. Виїзд о 6.30. Повернення – о 23.00. Вартість поїздки 170 грн.

14 жовтня – до святинь Рівненщини: монастир у Дермані (п'ять чудотворних ікон і цілюще джерело) – собор в Острозі (миролюбна ікона) –

монастир у Межирічч (чудотворна ікона) – джерело Св. Миколая в Гльчі – монастир у Городку (чудотворна ікона, частинка гробу Богородиці). Зголошуватися до 13 жовтня. Виїзд о 6.30. Повернення – о 22.00. Вартість поїздки 90 грн.

У першій половині листопада – до святинь Грузії: Тбілісі – Мцхета – Сігнахі – Бодбе – Телаві – Ахалцхе – Боржомі. Зголошуватися не пізніше ніж за три тижні.

У другій половині листопада – до Святої Землі (проща «Дорогою Ісуса Христа») проводиться з благословіння Патріарха Філарета:

Хайфа – долина Армагеддон – Назарет – Кана Галілейська – гора Фавор – біблійна Галілея – Ярденіт – гора Сіон – Ейн-Карем – Віфлеєм – Єрусалим – Віфанія – Юдейська пустеля – Єрихон – Мертве море – Лідда – Кумран. Зголошуватися не пізніше ніж за три тижні.

Виїзд на всі проці – від Свято-Троїцького собору в Луцьку. Докладніша інформація та реєстрація – у паломницькому центрі єпархії «Осанна» (керівник Лариса Савчук) за тел. (0332) 71-83-77, (050) 812-09-79.

Шановні читачі, дорогі брати і сестри! Не використовуйте наш часопис у господарських цілях. Якщо газета Вам уже не потрібна – передайте її ближнім або в бібліотеку

Свідоцтво про державну реєстрацію: ВЛ № 219 від 03.08.2004 р.

Засновник і видавець – Управління Волинської єпархії Української Православної Церкви Київського Патріархату (Волинська духовна консисторія)

Друк – ПрАТ «Волинська обласна друкарня»
Луцьк, просп. Волі, 27. Тел. (0332) 24-25-07. Зам. 4464. Наклад 3600 пр.
Передплатний індекс 91241

Редакція

Андрій ГНАТЮК (головний редактор), Віталій КЛИМЧУК (відповідальний секретар), Віктор ГРЕБЕНЮК (літературний редактор і коректор), протоіерей Віталій СОБКО, Валерія ЛЕСЮК, Олександр БІЛЬЧУК (верстка, «НІЦІАЛ»).

При використанні матеріалів часопису для публікації в інших ЗМІ посилання на нього обов'язкове. Редакція не завжди поділяє позиції авторів, які несуть відповідальність за достовірність поданої інформації, та залишає за собою право редагувати матеріали або не друкувати їх зовсім. Рукописи не рецензуються і не повертаються, листування з читачами – тільки на сторінках газети.

ДОВІДНИК ВОЛИНСЬКОЇ ДУХОВНОЇ КОНСИСТОРІЇ

43025 Луцьк, Градний узвіз, 1. Volynkonsystoriia@ukr.net.
Час роботи: понеділок–п'ятниця (крім святкових днів), 10.00–16.00. Обідня перерва: 13.00–14.00

Керуючий єпархією

Митрополит Луцький і Волинський МИХАІЛ.
Тел./факс (0332) 72-44-64

Канцелярія

Канцлер – протоіерей Микола ЦАП. Тел. (0332) 72-53-63
Віце-канцлер – протоіерей Олександр БЕЗКОРОВАЙНИЙ.
Моб. (050) 956-70-00
Секретар Галина МЕЛЬНИК. Тел./факс (0332) 72-44-64

Інформаційно-видавничий центр

Тел. (0332) 72-21-82
Голова центру – протоіерей Віталій СОБКО.
Моб. (050) 661-56-68
Інформаційна служба (збір та опрацювання даних про діяльність єпархії) – info@sluzhba@ukr.net
Прес-служба (співпраця зі ЗМІ) – pres-sluzhba@ukr.net

Сайт Pravoslavia.volyn.ua – info@pravoslavia.volyn.ua
Газета «Волинські єпархіяльні відомості» – veyv@ukr.net
Телестудія «Собор» – головний редактор Андрій ГНАТЮК
Радіостудія «Благо» – головний редактор протоіерей Віктор ПУШКО.
Тел. (095) 126-40-77. Blaho@ukr.net
Видавничий відділ «Ключі» – завідувач Дмитро ГОЛОВЕНКО.
Моб. (050) 339-73-66, (067) 570-57-97. Kljuchi@ukr.net

Капеланська служба

Старший капелан – протоіерей Олександр БЕЗКОРОВАЙНИЙ
Інспектор з питань місійної діяльності – протоіерей Юрій БЛИЗНЮК. Тел. (0332) 20-00-25, моб. (095) 538-05-87

Паломницький центр «Осанна»

Керівник Лариса САВЧУК. Тел. (0332) 71-83-77, моб. (050) 812-09-79

Відділ організації благодійності та соціального служіння
Завідувач Валерія ЛЕСЮК. Моб. (095) 037-67-00.
Social-sluzhba@ukr.net